

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДГОВОР КЪМ ТРЕТОТО ИЗДАНИЕ	15
РЕДАКТОРСКА БЕЛЕЖКА	34

ОБЛИГАЦИОННО ПРАВО

Част първа

Общо учение за облигацията

Предговор.....	39
Дял първи	
ВЪВЕДЕНИЕ	41
§ 1. Облигационното отношение	41
I. Обикновеното определение	41
II. Сложен състав на облигационното право	42
III. Дълг и отговорност.....	43
IV. Обвързаност на длъжника за постигане на определена цел	47
V. Интересът на кредитора.....	49
VI. Релативност на облигационното право.....	51
VII. Термините	55
VIII. Облигационно отношение и облигационно право	56
§ 2. Източници, история, сравнително право	58
I. Източници на облигационното право в обективен смисъл	59
II. Историческите основи на облигационното право	64

III. Облигационното право в другите страни на континента.....	68
IV. Опити за международно уеднаквяване на облигационното право.....	69
§ 3. Източници на облигациите	70
I. История.....	71
II. Критика	73
III. Становище.....	76
IV. Член 1 33Д.....	78
Дял втори	
СЪДЪРЖАНИЕ НА ОБЛИГАЦИЯТА	79
§ 4. Общо учение.....	79
I. Съдържание на облигационното право.....	80
II. Определяне съдържанието на дължимата престация.....	81
III. Правилото на чл. 29 33Д	82
Глава първа	
Съдържание на дължимата престация	90
§ 5. Видове престации. Общ преглед. Задължения за отрицателни престации, задължения за положителни престации и особено задължения за dare.....	90
I. Положителни и отрицателни престации.....	92
II. Задължения за отрицателни престации	92
III. Задължения за положителни престации	97
§ 6. Задължения за индивидуално и за родово определени престации	109
I. Задължения за индивидуално определени престации	110
II. Задължения за родово определени престации	112
§ 7. Алтернативни задължения или задължения с право на избор	120
I. Законодателно уреждане	121
II. Определение	121
III. Концентрация.....	123
IV. Прехвърляне на собствеността.....	126
V. Невъзможност на престацията	128

	VI. Задължения с възможност за изпълнение чрез нещо друго	131
§ 8.	Парични задължения	133
	I. Пари	133
	II. Видове задължения за пари	135
	III. Меродавна стойност на парите при изпълнение на парични задължения	137
	IV. Текстове	139
	V. Свобода на договарянето	142
	VI. Положение при принудителен курс на книжните пари	144
	VII. Закон за търговията с външни платежни средства и други особени закони	148
	VIII. Преоценяване на парични задължения	153
§ 9.	Задължения за лихва	155
	I. Определение	157
	II. Акцесорност на задължението за лихва	159
	III. Видове задължения за лихви	162
	IV. Анатоцизъм	171
§ 10.	Задължения за поправяне на вреди.	
	Понятие и видове	174
	I. Договорна и деликтна отговорност	174
	II. Понятието вреда. Имуществени и неимуществени вреди	175
	III. Понятието имуществена вреда	182
§ 11.	Задължения за поправяне на вреди.	
	Граници на гражданската отговорност	187
	I. Проблемът	187
	II. При договорната отговорност	188
	III. При деликтната отговорност	191
§ 12.	Задължения за поправяне на вредите.	
	Вина на пострадалия	202
	I. Понятие	202
	II. История и сравнително право	204
	III. Форми	205
	IV. Предпоставки	206
	V. Значение	207
	VI. Вина на други лица	208

§ 13. Поправяне на вредите	210
I. Начин на поправянето	210
II. Поправяне в натура	210
III. Поправяне чрез заплащане на разноските за възстановяване в натура	213
IV. Паричното обезщетение	214
§ 14. Съдържание на отговорността при неизпълнение на парични задължения	220
I. Обща характеристика	220
II. Ограничаване на отговорността	221
III. Кредиторът е освободен от тежестта да доказва вредите	229
IV. Момент, от който започват да текат законните лихви	230
V. Мораторни лихви при забава за простиране на обезщетение	232
Глава втора	
Място и време на простирането	236
§ 15. Място на простирането	236
I. Определение и определяне	237
II. Значение	242
§ 16. Време на простирането	247
I. Определяне	248
II. Значение	253
III. Предсрочно простиране	257
IV. Изгубване на преимуществата на срока	258
V. Срок по милост	261
VI. Мораториум	262
§ 17. Право на задържане	263
I. Проблемът и текстовете	263
II. Възражение за неизпълнен договор	265
III. Право на задържане в тесен смисъл	271
IV. Възражение за неизпълнен договор и право на задържане в тесен смисъл	280
V. Предпоставки	281
VI. Упражнение и действия	283

Дял трети	
ДЕЙСТВИЕ НА ОБЛИГАЦИЯТА	287
Глава първа	
Изпълнение	287
§ 18. Същност и страни	287
I. Същност.....	289
II. Кой може да изпълни.....	292
III. Кому може да се престира.....	300
IV. Запор и противопоставяне на изпълнението.....	305
§ 19. Предмет на изпълнението. Изпълнение на части.	
Даване вместо изпълнение	308
I. Изпълнение на части.....	308
II. Принудително престиране вместо изпълнение.....	313
III. Престиране вместо изпълнение.....	315
§ 20. Разноски и доказване на изпълнението.	
Право на разписка и на връщане на дълговия документ. Прихващане на плащанията	322
I. Разноски по изпълнението	324
II. Доказване на изпълнението.....	325
III. Право на разписка и на връщане на дълговия документ	328
IV. Прихващане на плащанията.....	333
§ 21. Изпълнение с встъпване в правата на кредитора	339
I. Същност.....	340
II. Договорна суброгация	344
III. Законна суброгация.....	351
IV. Встъпване в правата на кредитора извън изрично предвидените от закона случаи	357
V. Действия на суброгацията.....	361
Глава втора	
Неизпълнение	365
§ 22. Същност и проблем	365
I. Понятие	365
II. Проблемът	368
III. Средства	371

§ 23. Последваща невъзможност на престацията	373
I. Начална и последваща невъзможност на престацията	374
II. Случайно събитие и непреодолима сила	375
III. Понятието невъзможност на престацията	379
IV. Непоносимост на престацията	384
V. Невъзможност в двустранния договор да се използва насрещната престация	388
§ 24. Причини за неизпълнение, за които длъжникът отговаря	390
I. Вина	391
II. Factum debitoris	401
III. Неизпълнение, причинено от лица, за които длъжникът отговаря	405
IV. Съглашения за изменяване на основанията на отговорността	409
§ 25. Последици от неизпълнението, когато престацията е станала невъзможна	411
I. При случайно събитие	411
II. При невъзможност, за която длъжникът отговаря	420
III. При частична невъзможност	425
§ 26. Последици от неизпълнението, когато престацията е още възможна. Забава на длъжника	428
I. Общи начала	429
II. Същност и предпоставки на забавата	431
III. Действия на забавата. Общ преглед	436
IV. Иск за изпълнение	438
V. Овластяване да се извърши дължимата престация за сметка на длъжника	444
VI. Изпълнение и обезщетение за вредите от забавата	449
VII. Иск за обезщетение	449
VIII. При двустранните договори	451
IX. Прекратяване на забавата	451
§ 27. Разваляне на двустранните договори поради неизпълнение	452
I. Съглашение за разваляне на договора поради неизпълнение	454

II.	Правилото на чл. 70 ЗЗД и неговото практическо значение	455
III.	История на правилото.....	458
IV.	Господстващото тълкуване и критиката на Диков срещу него	461
V.	Развалянето по чл. 70 и правилата относно риска при двустранните договори	466
VI.	Предпоставки на иска за разваляне по чл. 70.....	473
VII.	Начин на развалянето на договорите по чл. 70	479
VIII.	Последици от развалянето	482
IX.	Частично разваляне	483
§ 28.	Неустойка	483
I.	Определение	484
II.	Изводи	486
III.	Предпоставки за искането на неустойката.....	491
IV.	Предмет на неустойката	492
V.	Съотношение между неустойката и обикновените последици на неизпълнението.....	492
§ 29.	Задатък	496
I.	Определение и история.....	496
II.	Предмет	501
III.	Действия	502
IV.	Задатъкът в търговското право	508
§ 30.	Забава на кредитора	510
I.	Определение	510
II.	Законодателно уреждане	512
III.	Предлагане на плащане и предаване на хранение	513
IV.	Общите принципи	520
Дял четвърти		
ПОГАСЯВАНЕ НА ОБЛИГАЦИЯТА		
§ 31.	Общ преглед	529
§ 32.	Прихващане на насрещни дългове	531
I.	Определение и функции	532
II.	История и сравнително право.....	533

III. Характеристика на законната компенсация	535
IV. Предпоставки на прихващането	537
V. Изключение	545
VI. Действия	547
VII. Договорна, факултативна и съдебна компенсация	550
§ 33. Подновяване	552
I. Определение и сравнение с класическата новация.....	553
II. Предпоставки.....	554
III. Видове	558
IV. Действия на подновяването	561
§ 34. Делегация	567
I. Римско право	567
II. Нашето право	569
III. Видове	570
IV. Правен режим	573
§ 35. Опрощаване.....	581
I. Текстовете	581
II. Определение	582
III. Елементи.....	585
IV. Действия	588
V. Предположението по чл. 184 ЗЗД.....	589
VI. Опрощаване и отказ от други права	591
§ 36. Сливане.....	592
I. Определение и случаи.....	592
II. Действия	593
Дял пети	
ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ОБЛИГАЦИИТЕ.....	597
§ 37. Прехвърляне на вземания.....	597
I. Проблем и историческо развитие	598
II. Текстовете.....	601
III. Определение и елементи.....	604
IV. Непрехвърляеми вземания	606
V. Действия	610
VI. Отговорност на цедента.....	619

§ 38. Поемане на задължения	620
I. Проблемът	620
II. Историческото развитие	621
III. Нашето право.....	628
IV. Аргументи на теорията за поемане на дълг у нас.....	635
Дял шести	
МНОЖЕСТВО КРЕДИТОРИ ИЛИ ДЛЪЖНИЦИ	641
§ 39. Общо обучение. Активна солидарност	641
I. Разделност	642
II. Активна солидарност	643
§ 40. Пасивна солидарност	650
I. Същност на солидарните задължения	652
II. Възникване.....	656
III. Действия	658
IV. Освобождаване от солидарността.....	663
V. Отношения между съдлъжниците.....	665
§ 41. Неделими задължения	670
I. Текстовете и историята им	670
II. Определение.....	672
III. Действия	674
IV. Делими задължения.....	679
Дял седми	
ЗАЩИТА НА КРЕДИТОРА	683
§ 42. Общ преглед	683
I. Съдържание на отговорността	683
II. Характеристика и сравнение с по-старото право.....	685
III. Принцип на имуществената отговорност	687
IV. Запазване имуществото на длъжника	693
V. Обща преценка	693
§ 43. Упражняване правата на длъжника от кредиторите му.	
Чл. 139 ЗЗД	694
I. Сродни институти	694
II. Чл. 139 ЗЗД. Обща характеристика и история.....	700
III. Предмет	703
IV. Предпоставки.....	706
V. Действия	710

§ 44. Право на кредиторите да искат отменяване на действия на длъжника.....	714
I. Проблемът и текстовете.....	715
II. Римско право.....	718
III. Предмет.....	719
IV. Предпоставки.....	723
V. Форма на упражнение на правото по чл. 140 ЗЗД и ответници по иска.....	731
VI. Действия.....	732
VII. Давност.....	735
VIII. Павлов иск и симулативни актове.....	736
IX. Четвъртата алинея на чл. 140.....	739
§ 45. Естествени задължения.....	741
I. История.....	742
II. Отричане на естествените задължения.....	743
III. Случаи.....	745
IV. Естествени задължения и морален дълг.....	749
V. Действия.....	752
Указател на използваните съкращения.....	757
Указател на съчинения и сборници, цитирани само с имената на авторите.....	758
Предметен указател.....	762
Съкращения, използвани в редакторските бележки.....	779
Таблица за съответствие между разпоредбите на ЗЗД (отм.) и ЗЗД.....	780
Подбрана библиография по отделни теми от учебника.....	783
ПРИЛОЖЕНИЯ.....	811